

UNELE ASPECTE A TURISMULUI VITIVINICOL DIN REPUBLICA MOLDOVA

*IAȚIȘIN Tatiana, drd., cercetător științific,
INCE AȘM*

This paper represents a research on the wine tourism in the Republic of Moldova. Situation analysis is shown in the wine tourism and its importance. Tourism is a competitive and balanced developed economic sector that effectively capitalizes the representative heritage of the country.

Keywords: wine tourism, the number of tourists, vineyards, winemaking.

Turismul vitivinicol este o formă motivațională de turism practică de turiști pentru vizitarea întreprinderilor vitivinicole și a regiunilor vinicole în scopul îmbinării plăcerii degustării produselor vitivinicole cu posibilitatea de a cunoaște stilul de viață local, mediul rural și activitățile culturale. Turismul vitivinicol mai este numit și oenoturism. Principalele metode de practicare a oenoturismului sunt: organizarea excursiilor urmărind etapele prin care trece bobul de strugure până ajunge vin; excursii recreative în mijlocul plantațiilor de viță de vie; cursuri inițiatore în știința vinului; organizarea de vizite și alte activități în exploatațile viticole; petreceri și festivaluri dedicate vinului; târguri și licitații de vin.

Turismul vitivinicol captează interesul vizitatorilor diferitor zone, în deosebi celea care produc vinuri, dispun de dotări necesare pentru practicarea degustațiilor de vinuri și struguri sau pentru tratamente. Vinotecile din Republica Moldova sunt renumite în lumea întreagă prin lungimea galeriilor sale și prin colecțiile unice de vin. Republica Moldova a fost inclusă în Cartea recordurilor Guinness, drept deținătoare a celei mai mari colecții de vinuri din lume, ceea ce reprezintă un punct forte pentru atragerea turiștilor străini.

Din a doua jumătate a secolului nostru, turismul, a reușit să se impună rapid în viața socială și economică: pe plan economic, turismul se dovedește a fi un factor a progresului economic, cu largi și pozitive implicații asupra dezvoltării întregii societăți, pe plan social turismul creează noi locuri de muncă, contribuind astfel la

SECȚIUNEA nr. 3
ECONOMIA CUNOAȘTERII ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ

diminuarea șomajului. Turismul asigură accesul oamenilor la tezaurul de civilizație și frumusețe al societății, facilitează schimbul de opinii, idei, gânduri, contribuind în mod egal la formarea intelectuală a indivizilor și la formarea relațiilor interstatale.

Complexul vitivinicol (viticultura și vinificația) este socotit pe drept un pilon strategic în economia națională a Republicii Moldova. Acest fapt se datorează nu numai aportului considerabil adus de la comercializarea băuturilor alcoolice în buget și ponderii substanțiale în export, dar și, în mare măsură, prin folosirea rațională a condițiilor pedoclimaterice. Având o locație geografică avantajoasă, componente natural-climatică și cultural-istorice atrăgătoare, Republica Moldova, dispune de toate premisele pentru organizarea și dezvoltarea turismului vitivinicol.

Ramura vitivinicola și industria turistică contribuie la atragerea unui număr cât mai mare de consumatori ai producției turistice vitivinicole, promovând adițional și toate facilitățile turistice existente în Republica Moldova. Vinificatorii din Moldova au creat și produc peste trei mii de denumiri de produse alcoolice. Toate acestea pot fi degustate la circa 170 de întreprinderi vinicole, cele mai performante fiind incluse în 7 rute ale vinului din R. Moldova. Este cunoscută Moldova și prin orașe subterane care sunt unice în lume, cum ar fi: Cricova, Mileștii Mici, Pivnițele din Brănești, Lion Gri unde cei mai pretențioși vizitatori pot degusta licori dintre cele mai selecte.

Pentru promovarea turismului vitivinicol cât și a produselor vinicole au fost elaborate mai multe programe. Programul național „Drumul vinului în Moldova” instituie un cadru regulatoriu privind activitatea în domeniul turismului vitivinicol, promovează trasee turistice prin toate regiunile vinicole ale țării, include cca. 20% din vinării, 6,8% din arii naturale protejate, 25% din mănăstiri și 15,9% din muzeele de pe teritoriul Republicii Moldova.

Începând cu anul 2002 se organizează sărbătoarea „Ziua națională a vinului”. Acest festival vinicol a devenit unul dintre cele mai cunoscute manifestări de acest gen din lume. În 2014 la „Ziua Națională a Vinului”, au participat zeci de companii, 130 mii de vizitatori, inclusiv turiști din peste 37 de țări, s-au vândut 95 mii sticle de vin, în valoare de aproximativ 5 mil. lei, peste 400 persoane au participat la lecțiile Școlii Vinului, iar 750 de persoane au plecat în Drumul Vinului. În topul țărilor cu cei mai mulți cetățeni veniți la Chișinău la sărbătoarea „Ziua națională a vinului” se află România, Rusia, SUA, Germania și Turcia.

Totodată a fost lansat și brandul național al vinurilor moldovenesti „Wine of Moldova”, care va asigura sporirea calității, dar și a consumului de vin pe plan intern și a exportului pe piețele externe. În primele 8 luni ale anului 2014 Republica Moldova a exportat 3,1 mln litri de vin îmbuteliat, cu 9% mai mult decât în aceeași perioadă a anului 2013, însumând 16% din totalul exporturilor.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2014 agențiile de turism și tur-operatorii au acordat servicii turistice la 238,1 mii de turiști și excursioniști, cu 16,2% mai mult decât în anul 2013. Totodată s-a majorat și numărul de turiști și excursioniști participanți la turismul intern cu 26%, la turismul emițător și receptor respectiv cu 14,7% și 9,2%, în anul 2014, comparativ cu anul 2013. Dacă să facem o comparație în anul 2013 au fost acordate servicii turistice pentru circa 204,9 mii de turiști și excursioniști. În comparație cu anul 2012, în 2013 s-a majorat numărul turiștilor și excursioniștilor participanți la turismul emițător și receptor respectiv cu 7,3% și 2,8%, pe când turismul intern s-a diminuat cu 0,6%.

Tabelul 1

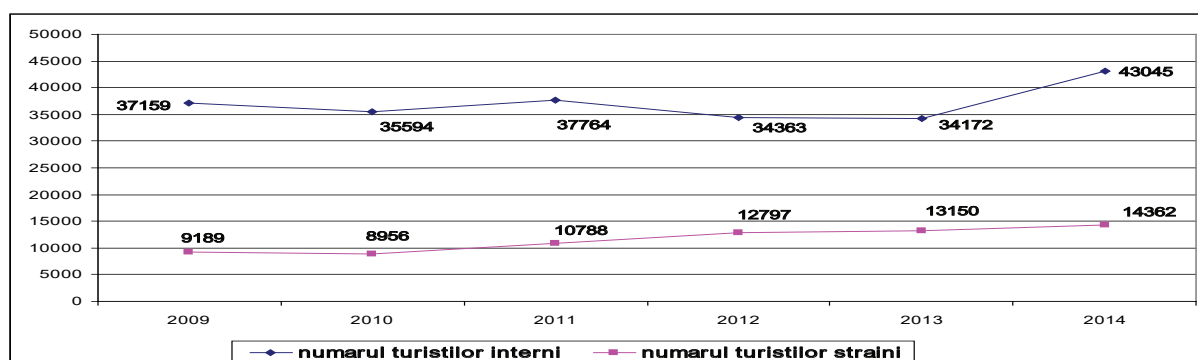
Numărul turiștilor și excursioniștilor străini care au vizitat țara

	Anul 2012, turiști și excursioniști, mii persoane	Anul 2013 turiști și excursioniști, mii persoane	Turiști și excursioniști, 2013 față de 2012, %	Anul 2014 turiști și excursioniști, mii persoane	Turiști și excursioniști, 2014 față de 2013, %
Turiști străini	12797	13150	102,8	14362	109,2
Turiști moldoveni (care pleacă din țară)	146791	157556	107,3	180646	114,7
Turiști interni	34363	34172	99,4	43045	126,0
Total	193951	204878	105,6	238053	116,2

Sursa: elaborat de autori conform datelor Biroului Național de Statistică

SECȚIUNEA nr. 3
ECONOMIA CUNOAȘTERII ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ

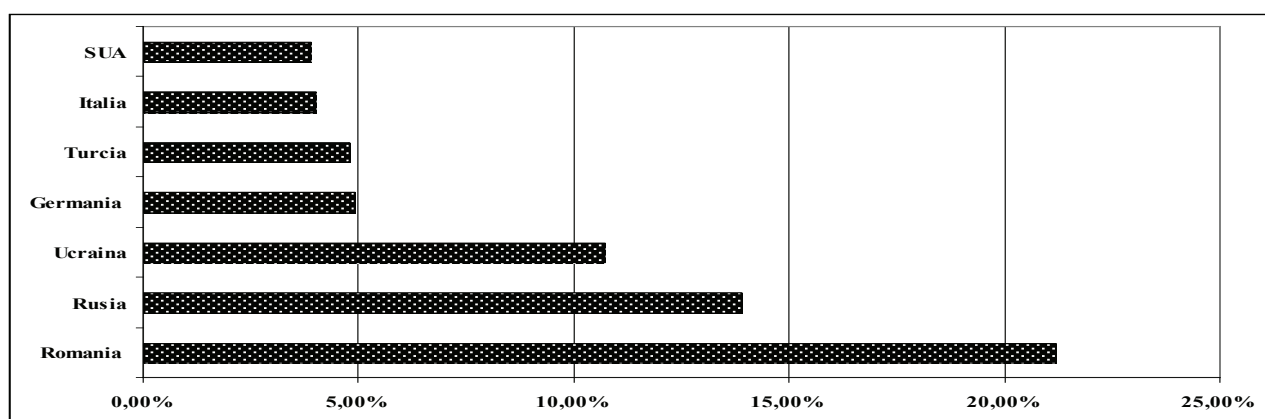
Turismul intern a cunoscut o ascensiune în anul 2014, de 26%, numărând 43 mii de participanți. Numărul turiștilor și excursioniștilor interni care au călătorit prin intermediul agențiilor de turism și tur-operatorilor variază an de an. În anul 2013 numărul turiștilor și excursioniștilor participanți la turismul intern a fost 34172 iar în anul 2014 acest număr de turiști constituit 43045 turiști, cu 8873 turiști mai mult decât în 2013. Deplasarea rezidenților moldoveni în interiorul țării, în scopuri turistice, a fost organizată în special de agențiile de turism și tur-operatorii din municipiul Chișinău 49,5% și regiunile de dezvoltare: Centru 24,6% și Sud 21,0%. Numărul turiștilor străini sosiți în țară prin intermediul agențiilor de turism și tur-operatorilor este în creștere. În Republica Moldova, în anul 2012 s-a înregistrat 12797 mii de turiști, iar în anul 2013 s-a înregistrat circa 13150 mii turiști străini și în 2014 s-au înregistrat 14362 mii turiști cu 109,2% mai mulți față de anul 2013.

Figura 1. Dinamica numărului turiștilor, excursioniștilor interni și a turiștilor străini prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, mii pers.

Sursa: elaborat de autori conform datelor Biroului Național de Statistică

În anul 2014 de serviciile agențiilor de turism și tur-operatorilor au beneficiat, 58,2% în scopuri de odihnă, recreare și agrement, 34,5% - de afaceri și profesionale și 3,9% - de tratament, din cei 14,4 mii de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova. Ponderea cea mai mare, le-a revenit cetățenilor din România 21,2%, Federația Rusă 13,9%, Ucraina 10,7% din numărul total de turiști și excursioniști străini sosiți în Republica Moldova, Germania 4,9%, Turcia 4,8%, Italia 4,0%, Statele Unite ale Americii 3,9%, Israel 3,7%, Polonia 3,0%, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord 2,9%, Bulgaria 2,7%, Belarus 2,5%, Olanda 2,3%, Austria 1,9%, Suedia 1,7%, Franța 1,3%, Lituania 1,2%.

Figura 2. Evoluția ponderii a cetățenilor care au vizitat Republica Moldova în anul 2014, %

Sursa: elaborat de autori conform datelor Biroului Național de Statistică

Din aceste figuri se poate observa că numărul turiștilor cât și numărul turiștilor sosiți an de an variază.

Țările generatoare de turiști pentru Republica Moldova sunt: Rusia, Turcia, România, Ucraina și, mai nou, Germania, Italia, Bulgaria, iar cele mai căutate zone viticole din țara sunt Cricova, Mileștii Mici și Purcari. Statistica arată că populația care practică oenoturismul are un nivel de cultură ridicat, marea lor majoritate fiind englezi 81% și nemți 46%.

În anul 2014 structurile de cazare turistică colective au fost frecventate de 283,0 mii de turiști, din care 189,1 mii de turiști moldoveni (66,8% din total) și 93,9 mii de turiști străini (33,2%). Comparativ cu anul 2013 s-a majorat numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colective (+4,2%), pe seama majorării acestuia la vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă (+45,8%), hoteluri și moteluri (+7,6%) și la structuri de întremare (+2,7%). Numărul de turiști cazați în 2014 la vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă a constituit 48158 turiști. Principalele activități organizate în majoritatea tururilor prin lumea vinului conțin: degustări de vin 100%, vizitarea cramelor și pivnițelor întreprinderilor producătoare de vinuri 81%, vizitarea plantațiilor de viță de vie 21%, momentele de odihnă în mijlocul viilor 15%, cursuri de inițiere în arta oenologică 10%, servirea mesei 6%. Agențiile de turism din țară asigură pentru circa 18% din clienții străini degustații la vinăriile din Moldova. Turiștii au posibilitatea de a studia tehnologia de producere a vinurilor, a urmări îmbutelierea lui și a degusta produsul finit. În prezent aceste trasee sunt prezente în ofertele turistice în formă parțială și separat. Prin intermediul a 6 agenți turistici, Agenția Turismului, a organizat itinerarii turistice la 6 crame vitivinicole, unde sunt puse la dispoziție excursii cu degustări în cadrul cramelor: Chateau Vartely, Brănești, Cojușna (Migdal-P) Mileștii Mici, Purcari și Cricova la prețuri promoționale de la 115 la 160 lei.

În concluzie putem menționa că în urma cercetărilor efectuate, turismul viti-vinicol joacă un rol deosebit în sectorul economico-social pentru că contribuie atât la antrenarea forței de muncă și diminuarea șomajului, cât și ca dinamizator al sistemului economic global.

Turismul viti-vinicol rămâne a fi cea mai oportună formă de turism care are un impact pozitiv asupra turismului receptor. În total, anul trecut agențiile de turism și turoperatorii au acordat servicii la 238,1 mii de turiști și excursioniști, cu 16,2% mai mult decât în 2013.

Turismul este o forma de marketig a viticulturii și producerii vinului, care poate fi combinat cu toate activitățile începând cu cultivarea strugurilor, promovarea materiei prime (struguri) și a producției viticole de la producătorii agricoli și de la întreprinderile viticole până la consumatorii finali. Dezvoltarea turismului vitivinicol va repune acest gen de turism al Republicii Moldova la justa sa valoare în circuitul turistic internațional.

Ramura viti-vinicolă și industria turistică contribuie la atragerea unui număr mare de consumatori ai producției turistice viti-vinicole, la ameliorarea și modernizarea teritoriului, la promovarea facilităților turistice existente în Moldova.

BIBLIOGRAFIE

1. ROTARU, D. Turismul vitivinicol în Republica Moldova – o alternativă de dezvoltare turistică. În: Ebookbrowse. Disponibil:<http://ebookbrowse.net/rotaru-daniela-turismul-vitivinicol-%C3%8En-republica-moldova-%E2%80%93-o-alternativa-de-dezvoltare-turistica-pdf-d512206415>.
2. COSCIUG, C. Tendințe moderne ale dezvoltării turismului vitivinicol. În: Conferința Științifică Națională „Tendințe moderne de dezvoltare economică și financiară a spațiului rural”. Vol. 31. UASM, 27.04.2012, Chișinău, 2012. ISBN 978-9975-64-235-4.
3. Strategia de dezvoltare a turismului „Turism 2020. Hotărârea Guvernului nr.338 din 19 mai 2014. Disponibil:http://www.lex.justice.md/UserFiles/File/2014/mo127-133md/an.1_338.
4. Cember, Olesia. Moldova vizitată de un număr mare de turiști de Ziua Națională a Vinului. Disponibil. <http://diez.md/2013/10/08/moldova-vizitata-de-un-numar-mare-de-turisti-de-ziua-nationala-a-vinului/>.
5. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 338 din 19 mai 2014. Strategia de dezvoltare a turismului „Turism 2020”. Disponibil. http://lex.justice.md/UserFiles/File/2014/mo127-133md/an.1_338.docx.
6. Activitatea turistică a agențiilor de turism și turoperatorilor din Republica Moldova în anul 2014. Disponibil:<http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&id=4641&idc=168>.